

Andra söndagen i advent

Tema: Guds rike är nära

Högmässa

Allhelgonakyrkan 2023 12 10

Klockan 10

Bibeltexter:

Mika 4:1-4, Romarbrevet 15:4-7, Lukasevangeliet 21:25-36 och Psaltaren 85:9-14.

Psalmer: 39, 423:1,2,5, 396 och 108.

Solosång: Look For The Silver Lining

För länge sedan, ungefär vid den tiden jag var ett barn, och med jämna mellanrum hamnade på slätkalas, med människor av skiftande bullrighet, och i alla åldrar, så fick jag höra att vi barn, alltså mina syskon och våra kusiner, skulle visa de äldre respekt.

På den tiden visste väl inte samtliga rosenkindade i barnaskaran runt borden vad respekt var för något, men de vuxnas sätt att uppmana oss och deras sätt att förstärka uppmaningen med sina gester och sitt kroppsspråk, gjorde att vi tog det till oss, fattade och hörsammade.

Där var vi alltså, barn födda på 50- och 60-talet, och visade de äldre, vissa födda på 1800-talet, respekt.

Hur?

Jo, vi var tysta, satt still, och svarade kortfattat, oftast ett försynt "Ja", på alla frågor som riktades mot oss, eller påståenden, i stil med: "Oj, vad du har blivit stor, sedan sist, vad är nu 7 gånger 8?"

Eftersom detta tydligen var den enda räkneuppgift den här gammel farbrodern kunde, så svarade jag alltid fort och direkt: "56", och inom mig tänkte ja, "för det har inte ändrats sedan vi sågs senast".

Så rasslade det till i historien för min del:

- 60-talet med barndomstrygghet och tidlös glädje med lekar och upptåg, eller bus som man började säga långt senare,
- 70-talet min ungdomstid, ja mina roligaste år var gymnasieåren på slutet av 70-talet, då solen verkligen sken för mig,
- sedan studieåren i början av 80-talet,
- familjebildning och vuxenliv med en växande barnaskara på 90-talet och 00-talet, och en bit upp på 10-talet, känns det som!

Och nu igår på en advents-släktmiddag, med fyra generationer, när jag och mina syskon, och kusiner inte längre är tysta och försynta utan rätt kaxiga och dominanta och erfarna, tillsammans har vi ju 1000 års livserfarenhet, så blev det så tydligt för mig att vår tid på många sätt är ett betydligt bättre samhälle än när jag var barn.

Nu såg och hörde jag nämligen flera gånger under eftermiddagen och kvällen, och långt in på natten, vuxna som utstrålade och uttalade sin övertygelse att barnen ska respekteras.

- Tvärtom än när vi var barn, viskade min storsyster, och tillade, äntligen har samhället blivit bibliskt.

Med det åsyftade hon att Jesus gång på gång lyfte fram barnen som förebilder i den mänskliga samvaron, och att alla ska bli som barn, öppna, spontana, och mindre fixerade vid meriter och självlegitimerande traditioner.

Och att Jesus inte hade mycket till övers för dem som inte respekterade barn. Och kanske tänkte hon också på förra söndagen och det som ägde rum i direkt anslutning till Jesu intåg i Jerusalem, alltså där i templet. För vems röster ville Jesus bara höra? Just det: Barnens röster. (Matteus 21:14-16).

Direkt efter predikan alldeles strax, ja nästan som en del av predikan, ska vi få en solosång som handlar om att söka och ta till vara The Silver Lining, alltså silverkanten av något, alltså den där yttersta randen som lyser upp och ger allt det som varit en ny dimension, eller en ny betydelse, eller ett "det kom ändå något gott ur det som var besvärligt", eller som man gärna men ändå litet uppgivet sade förr: Inget ont som inte också för något gott med sig.

I sagor och filmer av olika slag, har månen och skogsbrynet ibland en sådan här silverkant - och om bara en liten stund ska vi titta litet på en annan Silver Lining, nämligen den som återfinns precis efter det som återberättas i Lukas 21 kapitel verserna 25-36, alltså den drastiska och samtidigt vädjande text som vi nyss hörde och som egentligen har tre delar, och dessa är:

- först en del, verserna 25-28, som brukar kallas Människosonens kommande. Detta är verser som med hjälp av profeterna Jeremia (4:23-26), Amos (8:9), Mika (1:3-4) och Jesaja 13:9-10 och 34:4 handlar om solen, månen, stjärnorna och jorden som skälver och skakar - alltså om alla tecken på Guds vrede, och det mörker som ska visa sig i orostider och sluttider, inför Människosonens kommande (Jfr Daniel 7:13-14),
- sedan en kort text, verserna 29-33, som är en liknelse om ett fikonträd, och
- avslutningsvis den sista delen av texten, verserna 34-36, som är en uppmaning om att vara på sin vakt, vara vaken så att vi inte överraskas.

Alltså: Dagens rätt långa evangelietext består av tre texter, som är sammanförda och där det gemensamma temat är allvar och att tiden nu är nära, för verkligheten har kommit riktigt nära. Och helt följdriktigt är också dagens tema i Evangelieboken Guds rike är nära.

Men, jag sade att det går en silverkant här - och det gör det, för just Jesu ord i den tredje delen av dagens evangelietext, alltså hans uppmaning om att vi människor ska vara på vår vakt, be hela tiden och vara vakna, hör till de sista ord som Jesus säger innan han avslutar sin offentliga verksamhet, alltså den verksamhet som skedde i det offentliga rummet, där var och en som kom i Jesu väg kunde få höra vad han sade, och se vad han gjorde, t ex botade blinda, lama, spetälska människor.

Bland de sista ord Jesus säger i det offentliga rummet, alltså innan de avslutande kapitlen som i princip bara handlar om vad Jesus säger och gör tillsammans med sina lärjungar, är just sådana uppmaningar som man kunde tro att han, i likhet med många andra ledare för rörelser, hade valt att bara säga i ett slutet rum, för de invigda, hängivna, avgjorda, ja för den lilla kretsen, klubben, de trogna, de lojals skara.

Men inte Jesus, för som silverkant på sin offentliga verksamhet som ägt rum mitt ute i dammiga byar, trånga gränder, och på landsvägarna däremellan, så uppmanar han varje människa att vara vaken, att leva uppmärksam, att ta tillvara på tiden, leva koncentrerat, med fokus, med riktning, med hög medvetenhet om vad som behöver göras, tänkas och uppnås, vilka ideal som ska eftersträvas, var fötterna ska sättas ned, vad handen ska syssla med, vad förmåga, empati och talanger ska användas till.

Varför?

Jo, för tiden är nära, tiden blommar snart, som ett fikonträd som verkar vara visset och hopplöst. Och detta säger Jesus till alla människor, inte bara till dem som redan kommit in i lärjungagemenskapen. Och inte bara till dem som behöver förlåtelse utan också till dem som behöver upprättelse.

Detta tål att tänkas på när vi hör att religion är en privatsak.

Dessutom så ger Jesus alla en sak att fundera på. Jesus vill, i den sista textdelen, att vi håller oss vakna genom bön så att våra sinnen inte fördunklas av omåttlighet och dryckenskap. Och det är väl i alla fall både självklart och förståeligt vad det betyder.

Men frågan är hur vi ska hitta den rätta balansen så att bedjandet hjälper oss att hantera "livets bekymmer" på ett moget sätt istället för att bönen bli en flyktväg från livets bekymmer, från alla människors bekymmer alltså, och därför också ditt livs bekymmer.

Detta är en sak som jag är övertygad om att många människor just här i Raus församling tänkt mycket kring, och kommit långt i - för bönen är en viktig del av Raus församlings puls och identitet. Ja, just den silverkant som församlingen bidrar med på denna plats i världen.

Just detta om uppmärksamhet mitt i livets bekymmer, är silverkanten på alla de berättelser som finns hos Lukas om Jesu offentliga verksamhet, för sedan börjar kapitlen om det som händer honom och det som sägs i den lilla krets som mer avgränsat hör Herren till.

Och hela det förlopp som de avslutande kapitlen i Lukas evangelium handlar om, alltså kapitlen 22, 23 och 24 finns också på ett fördolt och gåtfullt sätt i det som Jesus säger om fikonsträdet, som vi på ett alldeles speciellt sätt i enlighet med löftet i dagens text från profeten Mika, "ska sitta under". Trädet som är visset, grått och till synes dött i en tid av stormar och vinterväder, är ju en talande bild för den genom tortyr på korsträdets stam avrättade Jesus Kristus, som efter tre dagar står i blom, då solens, vattnets och jordens skapargud, upprättar honom (Apg 2:24), ger honom livet åter, ger honom det nya livet, härlighetens liv, och vi kan inympas på hans kropp, alltså planteras i Gud, och bli som Silver Lining.

Därför hämtar vi kraft från det underbara löftet i Lukas 21:28, (som förresten Lukas är ensam om att återge i evangelierna), att vi inte bara ska bli förlåtna utan också bli upprättade, få upprättelse, få Apolytrosis, som det heter på grekiska. Ett grekiskt ord som i vår Bibel är översatt med ordet "befrielse" som för vissa av oss kanske inte riktigt har samma efterlängtat bekräftande innehåll som ordet "upprättelse". För mig anknyter dessutom ordet "upprättelse" bättre än ordet "befrielse" till det som Psalmisten (85:12) diktar i dagens Psaltarpsalm i Evangelieboken i strofen om "rättvisa blickar ner från himlen".

Och rent textredaktionellt harmonierar ordet "upprättelse" väl med den avslutande versens löfte att alla i tron vakna, ska kunna stå "upprätta inför Människosonen", alltså inför Jesus, "som går här fram och löser ur vanmakt, ur synd och skam, ger oss sin kraft och frid", som vi trosvisst, som inledning till vår gudstjänst sjöng i Psalm 39, med *hjärtan fyllda av lycka och glädje* i en värld där respekten ska gälla människor i alla åldrar. I en värld där alla, som det står i dagens episteltext, "godtar varandra". Eftersom, och som sammanfattning på predikan:

En är avrättad för att alla ska upprättas. Och det får räcka!

Amen

(Att Lukas och Paulus på en gemensam resa också delade ord, visar sig i att ordet Apolytrosis – d v s upprättelse, förekommer i Rom. 3:24, 8:23, 1 Kor 1:3, Efesierbrevet 1:7, 14, 4:30 och Kol 1:14).